

3. Спиркин А.Г. Философия: Учебник. – 2-е изд. – М.: Гардарики, 2004. – 736 с. – ISBN 5-8297-0098-7 (в пер.)

4. Linda N. Groat, David Wang. Architectural Research Methods (May 2013). – ISBN: 978-0-470-90855-6

5. Richard Foqué. Building Knowledge in Architecture. ASP – Academic & Scientific Publishers (September 1, 2010). – ISBN 9789054875451

Венц Ю.Я.

аспірант,

*Інститут проблем сучасного мистецтва
Національної академії мистецтв України*

ПЛАСТИЧНИЙ ОБ'ЄКТ В ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ХУДОЖНИКІВ СУЧАСНОСТІ

Сучасне мистецтво, яке характеризується вибухом стилів і жанрів і великою різноманітністю технічних процесів, створює нові думки та критерії. Складні роботи художніх задумів, поставивши під сумнів основні дисциплінарні традиції, з якої вони течуть: живопис, скульптура, графіка, архітектура, і так далі. Сучасне мистецтво також відривається від традиційних методів подання і процесів в пластичних мистецтвах. Тому на даний момент воно є цікавим та актуальним для вивчення. Особливо виразно ця властивість відобразилася в даний час, коли мистецтво стало усвідомлювати свою самоцінність і коли провідним напрямом всієї естетичної практики стала саме образотворча творчість. Абстрагування пластичного об'єкту стало справжнім втіленням авторської думки, техніки виконання художнього твору та творчим відображенням ідеї творчого прогресу. Сенс сучасних творів мистецтва слід шукати в наданому їм ідеалі розумного дії або бездіяльності в сьогоденному світі [1]. Так і сенс існування пластичного об'єкту, як однієї з форм сучасного мистецтва є присутнім і по-різному втіленим у сучасному українському мистецтві. Можна констатувати, що на початку ХХІ ст. синтез мистецтв, як явище, набуває нового просторового втілення, а людина з творця мистецтва стає не тільки його співучасником, але і частиною, об'єктом мистецтва.

На ниві образотворчого мистецтва із з'явою модерністичних, постмодерно-трансавангардових образних версифікацій, загальною розкутістю привілегійованих візуально-сінематичних, комп'ютерно-надінформаційних аспірацій, свідомо освячених потребою реалізації творчої думки чи штучно задекларованих консумпційними релятивними тожсамісними амбіціями, – метафора відверто оприлюднила свої права, означивши вектори мультидії і кинувши рукавичку традицій наративності [2]. Саме це і стало передумовою розвитку досліджуваного мотиву. Пластичний об'єкт – це базовий елемент сучасності, відблиск гомогенності цифрових дискурсивних мереж. Немає визначень форми як такої, та й навряд чи такі визначення з'являться в

конкретному виді. Основна думка такого трактування композиції як організації середовища – єдність середовища, та внесення до неї змін шляхом різних пластичних рухів з метою організації простору. У подібній концепції немає поділу на сферу і об'єкти як такі. А є різна ступінь ущільнення і зміни середовища шляхом певних рухів. Зрозуміло, ущільнення можуть досягати максимальних величин, але проте такі об'єкти залишаються частиною середовища, належать їй і володіють тими ж ознаками і якостями, що і їх навколишнє середовище.

Об'єкт в ХХІ-му столітті, «амбїтний», він намагається протистояти і класичному трактуванню звиклих речей, такі риси притаманні багатьом пластикам. Якщо підхід до образного асоціативного вирішення актуальних тем сьогодення залишається сталим, то пластичне вирішення стає вільним від будь-яких закономірностей (С.Пасічна «Червоні об'єкти»1990, Т. Зайцева «Гея пробудження» 1995, О. Альошкін «Сповнення духу» 1999, А. Микитюк «Марія» 1999, О. Безпалків, О., М. Малишко «Молитва» 2013, С. Рябченко, Ю. Мусатов,, Бондаренко «Шляхи не сповіданні»2015, Є. Антонов «Крізь порожнечу» 2015).

Сучасні твори об'ємної інтенції та їх поціновувачі є свідками безнадійної боротьби між скульптурами і навколишнім середовищем. Камінь розсипається, метали схильні до корозії, дерево загниває і фарби зникають, тому все частіше митці звертаються до штучних матеріалів, як заміників. У той час як консерватори мають широкий вибір варіантів для стабілізації скульптур, сучасні художники використовують і форму для адаптації в навколишньому середовищі, скульптура стає невід'ємною частиною певної сфери буття. Це спостерігаємо у роботах 1990-2000 рр. Ольги Безпалків «Пастка», «Перекотиполе». Її композиції «Фортуна», «Той, що живе всередині» свідчать про невтомний пошук нового вираження естетичних вражень від життя, які за своїм змістом не поступаються монументальним творам.

Микола Малишко – це скульптор, чиї роботи наділені особливим змістом, дерево чи глина, конкретизовані форми створюють цілі композиційні мотиви. Свої творіння він порівнює з книгою, якою можна багато сказати і яку можна створити самому. Працює автор з деревом. У цьому художник бачить особливий символізм. «Ти тут тепер» представляє першу в творчості Миколи Малишка спробу динамічної інсталяції. Дев'ять антропоморфних скульптур, опинившись серед життєподібних декорацій, оживають, отримуючи право вибирати, танцювати і навіть мріяти. Закоханий у прадавній слов'янський світ і його ідеал Людини Духовної, скульптор вирішує користатися мовою сучасного мистецтва, щоб відтворити найголовніші людські стани.

Сьогодні ми як тисячі візуальних образів, що проходять крізь нас щодня, залишають відчуття повної невідомості. Здається, що тільки незібрана масивна пляма здатна привернути увагу і викликати питання, що вона тут робить і чому досі не була асимільована середовищем. Але щоб траплялися подібні пошуки форми і щоб траплялися знахідки, людина, що займається мистецтвом, повинна на початок сама пройти етап свого власного переосмислення.

Сучасна скульптура, в сегменті образотворчого мистецтва пропонує відмінний механізм, через який можна вивчати історію мистецтва, критику і естетику. Через вивчення і практику скульптури, виразну мову, як у візуальному і літературному аспектах стаєш причетним до творчого процесу. З цього придбаного знання, більше знання і розуміння досягається не тільки за сучасної скульптури, але і для зв'язку між усіма видами мистецтв і яку вони відіграють роль у розвитку нашої соціальної та культурної історії. Цікавою постаттю серед сучасних скульпторів є Назар Білик. Його найвідомішим серед споглядачів твором є пластичне відображення «Дош» 2013, «Вверх» 2010. У першу чергу, скульптура – це, звичайно ж, форма в просторі. Я не тікаю від цього і не ставлю під сумнів. Але в серіях робіт «Контраформи» або «Ємності» (продовження) головним об'єктом мого інтересу і дослідження вже виступає не сам обсяг як такої, а фіксація простору навколо нього, яке зазвичай невидимо. Основна ідея цих серій в дослідженні ілюзій нашого сприйняття дійсності. Роботи схожі на відбитки, де зображення схоже на ємність, з якою порівнюється людина. Формальний принцип для цих серій спровокував простий процес, пережитий скульптором тисячу разів, поки він працює над твором [3].

Незмінно цікавим проявом виконання сучасної пластики є керамічне мистецтво. Дедалі частішим стає звернення до витоків прадавнього ремесла, тільки-но звучання у нього зовсім інше. Нині скульптурна композиція з глини – це відображення світосприйняття, творчо виражене у формі. Про те, що мріяв геній Архипенко: органічно сполучати давнє духовне призначення матеріалу та часові характеристики форми.

Тарас Левків є представником митців старшого покоління. Пріоритетними стають космологічні мотиви – декоративні композиції «звучали» як попередження наступним поколінням, закликали задуматися над екологією, осмислювали кожен власний вчинок. Роботи останніх років відзначаються психолого-філософським спрямуванням. Зараз є багато технік, технологія ускладнилася саме тим, що вимагає думання, а не просто відтворення. З роками змінилися теми, «потягло» на філософію.

«Гея пробудження» 1995, Тетяни Зайцевої переконає глядача в об'єктному сприйнятті сучасного бачення традиційної фігури жінки в нетрадиційному трактуванні з шамотної маси.

Скульптурна композиція «Джерело» 1995, Гія Міміношвілі, напроти вагу несе в собі архітектонічний зміст, добре геометрично осмислений та відтворений у шамоті. Робота наповнена сучасним поглядом на звичний в реальному житті об'єкт і звертає собою увагу невідповідністю форми та змісту.

Відомими є скульптури Юрія Мусатова. Вони вирізняються своєрідною глобальністю: у просторі, в тематиці, у піднятих питаннях, це емоційний відгук на те, що відбувається, що до болі муляє в душі. Він з легкістю переносить свої відчуття в тривимірний простір і втілює його в керамічних творах. Робота «У полоні часу», 2011 – вказує на те, що час та простір є безмежний і дає можливість для кожного глядача відчутти пластичний політ своєї думки. Він є учасником понад чотирьох десятків міжнародних виставок, п'ятнадцяти

міжнародних симпозіумів. Його керамічні твори є аналітичними і спонукають до філософських роздумів – «Периста хмара», 2014, шамот, ангоб, кольорові маси, авторська техніка.

Творчість української керамістки Олесі Дворак-Галік – це синтез філософських художніх об'єктів, поєднаних концептуальною проблематикою. Експресивність у виробках художниці твориться за допомогою авангардних форм, декору, різнофактурних поверхонь. У композиційну схему творів вона включає простір, поєднує площини та об'єми. Щодо жанрової структури, то переважно – це абстрактно-інсталяційні композиції, а також скульптурна кераміка, садово-паркова скульптура.

Композиції Володимира Хижинського об'єднані відчуттям краси і таїни світу, поклику до подорожі у часі і просторі, в незнані світи. Дорогу осилює той, хто йде – яскраве підтвердження біблійної істини. Сьогодні у роботах художника – шамот, порцеляна, емалі, кольорові маси, поливи. Він використовує різні техніки і стилі, дивує злетами творчої уяви і вмінням втілити їх у кераміці. «Дош», порцеляна. «Безкінечність», шамот, порцеляна, окиси металів та «Ми», шамот, окиси металів, поливи.

Сучасні скульптори зі своєю неприборканою фантазією відкривають нам нові світи. Здається, що раніше ми навіть не могли подумати про те, що б побачити таке в реальності. Ще зовсім недавно нас оточували лише класичні напрямки мистецтва, такі як портрети, батальні сцени, антична скульптура. Тепер кожна людина може знайти щось для себе в морі стилів і напрямків сучасної творчості. Деякі з творців створюють такі незвичайні, різнопланові речі, які можуть просто шокувати невідготовленого глядача. Те, що роблять вони – це дуже талановито і більше схоже на сюрреалістичний сон.

Список використаних джерел:

1. Аккаш О. Конформізм і протест як форми існування сучасного мистецтва. Сучасне мистецтво. Науковий збірник. Академія мистецтв України. Інститут проблем сучасного мистецтва. – Київ. Фенікс. – 2013. – С. 6.
2. Сидорук О. Величний знак метафори. Художня культура актуальні проблеми. Науковий вісник. третій випуск. Інститут проблем сучасного мистецтва. – Київ. Видавничий дім А+С. – 2006 р. – С. 7.
3. Мисюга Б. Скульптура Михайла Дзиндри. – Видавництво «Лілея – НВ», 2001 рік. – С. 5.